

KYSELYLOMAKE: FSD3960 NUORISORIKOLLISUUS 2024

QUESTIONNAIRE: FSD3960 FINNISH SELF-REPORT DELINQUENCY STUDY 2024

TÄMÄ KYSELYLOMAKE ON OSA YLLÄ MAINITTUA YHTEISKUNTATIEETEELLISEEN TIETOARKISTOON ARKISTOITUA TUTKIMUSAINEISTOA.

KYSELYLOMAKETTA HYÖDYNTÄVIEN TULEE VIITATA SIIHEN ASIANMUKAISESTI LÄHDEVIIITTEELLÄ.

THIS QUESTIONNAIRE FORMS A PART OF THE ABOVE MENTIONED DATASET, ARCHIVED AT THE FINNISH SOCIAL SCIENCE DATA ARCHIVE.

IF THE QUESTIONNAIRE IS USED OR REFERRED TO IN ANY WAY, THE SOURCE MUST BE ACKNOWLEDGED BY MEANS OF AN APPROPRIATE BIBLIOGRAPHIC CITATION.

DETTA FRÅGEFORMULÄR UTGÖR EN DEL AV DEN OVANNÄMDA DATAMÄNGDEN, ARKIVERAD PÅ FINLANDS SAMHÄLLSVETENSKAPLIGA DATAARKIV.

OM FRÅGEFORMULÄRET ÄR UTNYTTJAT ELLER REFERERAT TILL MÅSTE KÄLLAN ANGES I FORM AV BIBLIOGRAFISK REFERENS.

Hyvä yhdeksännen luokan oppilas,

Helsingin yliopiston Kriminologian ja oikeuspolitiikan instituutti toteuttaa koulussasi keväällä 2024 nuorten turvallisuutta ja rikoskäyttäytymistä kartoittavan kyselytutkimuksen. Kyselyssä nuoret vastaavat nimettömästi kysymyksiin, jotka koskevat laaja-alaisesti nuoren itsensä kokemia ja tekemiä kiellettyjä ja lainvastaisia tekoja koulussa ja koulun ulkopuolella (esimerkiksi varkaudet, väkivalta, kiusaaminen). Nuorisorikollisuuskyselyiden avulla seurataan nuorten ja koulujen turvallisuustilanteen muutoksia ja tuetaan koulujen turvallisuuden kehittämistä.

Tutkimusaineisto kerätään oppitunnin aikana sähköisellä kyselyllä koulusi tietokonehuokassa tai mobiililaitteita käyttäen. Tutkimukseen osallistuminen on vapaaehtoista. Voit kieltäytyä osallistumasta tai keskeyttää osallistumisesi kertomalla tästä opettajalle (**sulkuihin yhteysopettajan nimi**). Kieltäytymisestä tai osallistumisen keskeyttämisestä ei koidu sinulle minkäänlaisia seurauksia.

Kieltäytyminen ei vapauta osallistumasta oppitunnille. Oppilaat, jotka eivät osallistu tutkimukseen, käyttävät oppitunnin itsenäiseen työskentelyyn opettajan tarkemmin ilmoittamalla tavalla (esimerkiksi kotitehtävien tekemiseen). **Jokaisen nuoren osallistuminen on tutkimuksen onnistumisen kannalta hyvin tärkeää – vaikka sinulla ei olisikaan kokemuksia tutkittavista ilmiöistä.**

Kerättäviä vastauksia käsitellään yksinomaan tieteellisessä tutkimuksessa. Aineisto kerätään siten, etteivät ulkopuoliset kuten opettajat, vanhempasi tai poliisi voi nähdä vastauksiasi. Tutkimuksessa ei kerätä suoria tunnistetietoja (kuten nimi, henkilötunnus tai yhteystiedot). Tutkimuksessa kerättyjä tietoja yhdistetään myöhemmin tutkimuksen tietosuojaselosteessa kuvattuihin rekisteritietoihin esimerkiksi hyvinvoinnista ja terveydestä, sosioekonomisesta taustasta, koulutuksesta, työssäkäynnistä sekä rikoskäyttäytymisestä. Vastauksia ja niihin yhdistettäviä rekisteritietoja voidaan käyttää myös tulevaisuudessa tutkimuksissa – tietojen käyttö muissa tutkimuksissa vaatii tutkijoilta aina erillisen luvan. Tietojen yhdistäminen tehdään aina vain tutkimukseen pohjaavin perustein. Kyselyyn vastaa yhteensä n. 11 000 nuorta eikä yksittäisten nuorten tietoja voi tunnistaa, kun tuloksia raportoidaan.

Hankkeen päättäjänä toimii tutkijatohtori, VTT Karoliina Suonpää. Lisätietoa tutkimuksesta saat halutessasi hankkeen suunnittelijalta Anna Raesteelta. Pyydämme sinua tutustumaan etukäteen Nuorisorikollisuuskyselyn 2024 tietosuojaselosteeseen, josta saat tarkempaa tietoa siitä, mitä tietoja tutkimuksessa kerätään ja käsitellään. Tietosuojaseloste löytyy osoitteesta otsikon ”Nuorisorikollisuuskysely 2024” alta:

<https://www.helsinki.fi/fi/kriminologian-ja-oikeuspolitiikan-instituutti/tutkimus/tietosuojaselosteet>

Janne Kivivuori
Professori

Karoliina Suonpää
Tutkijatohtori, VTT

Anna Raeste
Suunnittelija, VTM
[yhteystiedot poistettu]

Helsingin yliopisto
Kriminologian ja oikeuspolitiikan instituutti

Hyvä yhdeksännen luokan oppilaan huoltaja,

Helsingin yliopiston Kriminologian ja oikeuspolitiikan instituutti toteuttaa lapsenne koulussa keväällä 2024 nuorten turvallisuutta ja rikoskäyttäytymistä kartoittavan kyselytutkimuksen. Kyselyssä nuoret vastaavat nimettömästi kysymyksiin, jotka koskevat laaja-alaisesti nuoren itsensä kokemia ja tekemiä kiellettyjä ja lainvastaisia tekoja koulussa ja koulun ulkopuolella (esimerkiksi varkaudet, väkivalta, kiusaaminen). Tutkimukseen valitut koulut on arvottu satunnaisotannalla Tilastokeskuksen oppilaitosrekisteristä. Tutkimus on kohdistettu 11 000 oppilaalle 100 koulusta. Jokaisen nuoren osallistuminen on tutkimuksen onnistumisen kannalta hyvin tärkeää – myös niiden, joilla ei ole kokemuksia tutkittavista ilmiöistä.

Tutkimus on nimetön, eli siinä ei kysytä suoria tunnistetietoja kuten vastaajan nimeä, henkilötunnusta tai osoitetta. Tutkimuksessa kerättyjä tietoja yhdistetään myöhemmin tutkimuksen tietosuojaselosteessa kuvattuihin rekisteritietoihin esimerkiksi nuoren ja läheisten hyvinvointiin ja terveyteen, sosioekonomiseen taustaan, koulutukseen, työssäkäyntiin sekä rikoskäyttäytymiseen liittyen. Vastauksia ja niihin yhdistettäviä rekisteritietoja voidaan käyttää myös tulevaisuudessa tutkimuksissa – tietojen käyttö muissa tutkimuksissa vaatii kuitenkin tutkijoilta aina erillisen luvan. Tietojen yhdistäminen tehdään aina vain tutkimukseen pohjaavien perusteiden. Kaikille tutkimukseen osallistuvilla annetaan tarkempi selvitys kerättävistä tiedoista ja niiden käsittelystä, ja **oppilaiden tietoturva huolehditaan suunnitelmallisesti.** Aineisto kerätään siten, etteivät koulun edustajat voi nähdä vastauksia. Kun tutkimustuloksia raportoidaan, niistä ei voi tunnistaa yksittäisen nuoren tai koulun vastauksia. Osallistuminen tutkimukseen on vapaaehtoista.

Nuorisorikollisuuskyselyjärjestelmä aloitettiin vuonna 1995, ja sen tavoitteena on seurata nuorten ja koulujen turvallisuustilanteen muutoksia sekä tukea koulujen turvallisuuden kehittämistä. Kriminologian ja oikeuspolitiikan instituutin lakisääteisenä tehtävänä on tutkia rikollisuuteen ja turvallisuuteen liittyviä kysymyksiä. Tutkimus toteutetaan yhteistyössä Opetushallituksen, oikeus- ja sisäministeriön sekä Suomen Rehtorit ry:n kanssa. Koulun rehtori on myöntänyt luvan kyselyn toteuttamiseen.

Hankkeen päätutkijana toimii tutkijatohtori, VTT Karoliina Suonpää. Tutkimusta ja sen toteuttamista koskevat lisätiedustelut voitte osoittaa hankkeen suunnittelijalle Anna Raesteelle. Oheisen linkin takaa löytyvästä tietosuojaselosteesta saatte tarkempaa tietoa siitä, mitä tietoja tutkimuksessa kerätään ja käsitellään (otsikon ”Nuorisorikollisuuskysely 2024” alta):

<https://www.helsinki.fi/fi/kriminologian-ja-oikeuspolitiikan-instituutti/tutkimus/tietosuojaselosteet>

Mikäli haluatte, ettei lapsenne osallistu kyselyyn, pyydämme Teitä ystävällisesti palauttamaan oheisen lomakkeen opettajalle.

Jos lapsenne voi puolestanne osallistua tutkimukseen, mitään toimenpiteitä ei tarvita.

Janne Kivivuori
Professori

Karoliina Suonpää
Tutkijatohtori, VTT

Anna Raeste
Suunnittelija, VTM
[yhteystiedot poistettu]

Helsingin yliopisto
Kriminologian ja oikeuspolitiikan instituutti

Nuorisorikollisuuskysely

☐ Lapseni ei saa osallistua turvallisuusaiheiseen Nuorisorikollisuuskyselyyn.

Lapsen nimi: _____

Huoltajan allekirjoitus: _____

Palautetaan _____ mennessä

[Huom. oppilaan nimi menee vain opettajan tiedoksi, ei tutkimuksen tekijöille.]

Kirjautu lomakkeelle osoitteessa
tai QR-koodilla

Käyttäjätunnus

Salasana

Sinut on valittu osallistumaan Nuorisoriikollisuuskyseleyyn

Hyvä yhdeksännen luokan oppilas,

Pyydämme Sinua osallistumaan Helsingin yliopiston toteuttamaan Nuorisoriikollisuuskyseley-tutkimukseen. Kysely kerätään säännöllisin väliajoin yhdeksäsluokkalaisilta ja se kartoittaa nuorten rikoskokemuksia sekä laajemmin nuorten turvallisuutta ja asenteita. Nuorisoriikollisuuskyseleyiden tarkoitus on tuottaa nuorten elämästä ja turvallisuudesta tietoa, jota voidaan hyödyntää turvallisuuden parantamisessa.

Tutkimuksen toteuttaa Tilastokeskus ja Helsingin yliopisto. Kerättävällä aineistolla tehdään tutkimusta nuorten elämästä ja turvallisuudesta. Tutkimukseen vastaaminen tapahtuu luottamuksellisesti. Sinulta ei kerätä suoria tunnistetietoja (esim. nimi- tai osoitetietoja), eikä kukaan ulkopuolinen (opettajat, vanhemmat) tule näkemään vastauksiasi

Vastaaminen on helppoa

- Vastaa kyselyyn verkossa. Verkko-lomakkeen osoitteen sekä henkilökohtaisen tunnuksesi löydät tämän kirjeen yläosassa olevasta laatikosta.
- Vastaamisaikaa tutkimukseen on varattuna kokonainen oppitunti (45 min), mutta keskimäärin vastaamiseen menee tätä vähemmän aikaa (n. 20–25 minuuttia).

Vastaajana olet korvaamaton

Kyselyyn osallistuvat koulut on arvottu satunnaisesti Tilastokeskuksen ylläpitämästä Koski-tietovarannosta. Pyydämme sinua lukemaan ohjeet ja kysymykset huolella. Jokainen vastauksesi on tärkeä. Toivomme, että vastaat kysymyksiin, vaikka et olisi kokenut tai tehnyt kysyttyjä asioita. Jos et ymmärrä jotain kysymystä tai tarvitset apua lomakkeen kanssa, voit kysyä neuvoa tunnin valvojalta. Osa kysymyksistä on henkilökohtaisia ja saattavat tuntua ahdistavilta. Jos jokin asia jää vaivaamaan Sinua, kannattaa puhua asiasta esimerkiksi koulusi terveydenhoitajan tai muun aikuisen kanssa. Vastaaminen on vapaaehtoista.

Huolehdimme tietosuojastasi

Käsitlemme vastauksiasi luottamuksellisesti. Jokaiselle kyselyn vastaajalle annetaan henkilökohtainen vastauslinkki, jonka Tilastokeskus yhdistää tietoihin, jolla henkilö voidaan tunnistaa rekistereistä. Tunnisteita käytetään vain tietojen yhdistämiseen Tilastokeskuksen, Findatan, Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen, Kansaneläkelaitoksen, Rikosseuraamuslaitoksen, Oikeusrekisterikeskuksen sekä Puolustusvoimien hallinnoimiin rekisteritietoihin ja tietojen yhdistämisen toteuttaa Tilastokeskus. Helsingin yliopiston tutkimusryhmä ei käsittele tai näe tunnistekodeja vastaavia henkilötietoja (esim. nimiä tai henkilötunnuksia) missään tutkimuksen vaiheessa. **Tilastoaineistosta ei voi tunnistaa tutkimukseen osallistunutta henkilöä.**

Henkilötietojen käsittelyperuste

Yleisen edun mukaisen tieteellisen tutkimuksen toteuttaminen tietosuojalain 4 § 3-kohdan perusteella.

Kerättyyn aineistoon liitettävät tiedot

Kerättyä aineistoa täydennetään rekisteritiedoilla vastaamisen keventämiseksi. Tiedot käsitellään niin, että sinua ei voi tunnistaa valmiista tilastoaineistosta. Tutkimusaineistoon haetaan rekisteritietokannasta kyselyyn osallistuneiden henkilöiden sekä heidän läheisten perheenjäsentensä (esim. vanhemmat, sisarukset, puoliso) taustatietoja. Rekisteriaineiston tietoryhmät sisältävät demografisia perustietoja Tilastokeskuksen tietokannoista (kuten ikä, äidinkieli, kansalaisuus ja syntyperä), perheen/kotitalouden rakenne (kuten lasten lukumäärä), väestötiedot, asuinliitto, koulutus ja koulutukseen osallistuminen (kuten koulumenestys, korkein suoritettu tutkinto, opiskelijastatus sekä koulutusala), työssäkäynti (kuten työsuhteet ja työttömyys, eläke, sijoitus, työnhaku, työvoimakoulutus, työmarkkina-asema), toimeentulo (kuten tulot, tulonsiirrot, varallisuus, ulosotto), asuinmaakunta ja alueelliset sijaintitiedot, lainoja/luottoja koskevia tietoja sekä tietoja aiemmasta ja kyselyn jälkeisestä rikollisuudesta ja tuomioista. Lisäksi tietoryhmät sisältävät tietoja vastaajan ja tämän perheenjäsenten (vanhemmat, sisarukset, puoliso) hyvinvoinnista (kuten terveys, hoitoilmoitukset sekä lastensuojelurekisterin tiedot), sosiaalisista suhteista (kuten adoptio), äänioikeuden käytöstä sekä varusmiespalveluksen osana suoritetuista testeistä.

Tiedonkeruun tietosuojaseloste

Henkilötietojesi käsittelystä kerrotaan tarkemmin täällä: <https://www.helsinki.fi/fi/kriminologian-ja-oikeuspolitiikan-instituutti/tutkimus/tietosuojaselosteet>

Yhteystietojen lähde

Julkisesti saatavilla olevat lähteet, väestötietojärjestelmään perustuva Tilastokeskuksen tietokanta sekä ne viranomaisten rekisterit, joista tiedot saadaan tilastolakiin perustuen.

Tutkimusaineiston säilytys ja jatkokäyttö

Tutkimusaineistoa säilytetään siten, että yksittäisten vastaajien henkilöllisyys ei paljastu. Aineistoa analysoidaan tilastollisin menetelmin, eivätkä yksittäisen henkilön vastaukset ilmene tuloksista. Julkaistavat tutkimustulokset ovat tilastomuotoisia taulukoita ja kuvioita.

Kiitos yhteistyöstä!

Jussi Heino

Osastopäällikkö
Tilastokeskus

Janne Kivivuori

Professori
Helsingin yliopisto

Karoliina Suonpää

Tutkijatohtori, VTT
Helsingin yliopisto

Helsingin yliopisto

NUORISORIKOLLISUUSKYSELY 2024

Kyselylomake

Koulusi nimi: _____

Luokkasi (anna numero ja kirjain, esimerkiksi 9a): _____

KYSYMYKSIÄ SINUSTA

Mikä on sukupuolesi?

- ☐ Tyttö
- ☐ Poika
- ☐ Muu

Minkä ikäinen olet? _____

Kuinka monta vuotta olet asunut nykyisellä paikkakunnallasi? _____

Oletko syntynyt Suomessa?

- ☐ Kyllä
- ☐ En → Missä maassa olet syntynyt? [luettelo]

Onko sinulla tällä hetkellä seurustelukumppania?

- ☐ Kyllä
- ☐ Ei

Kuinka monta seurustelukumppania sinulla on ollut? _____

Mikä on uskontosi tai mihin uskontokuntaan kuulut tai samaistut?

- ☐ En kuulu mihinkään uskontoon tai uskonnolliseen yhteisöön
- ☐ Kristinuskko (esim. evankelisluterilainen, ortodoksinen, katolinen, muut krist. yhteisöt)
- ☐ Islam
- ☐ Muu, mikä: _____

Koetko kuuluvasi johonkin vähemmistöön?

- ☐ Ei
- ☐ Kyllä → **Mihin vähemmistöön koet kuuluvasti? (Voit valita useamman vaihtoehdon)**
 - ☐ Etniseen vähemmistöön (esim. romani, saamelainen, maahanmuuttaja)
 - ☐ Kielivähemmistöön
 - ☐ Uskonnolliseen vähemmistöön
 - ☐ Johonkin seksuaalivähemmistöön, kuten homot, lesbot, biseksuaalit tai muut seksuaalivähemmistöt
 - ☐ Sukupuolivähemmistöön eli transihmisiin tai intersukupuolisiin
 - ☐ Vähemmistöön vammaisuuden perusteella
 - ☐ Johonkin muuhun vähemmistöryhmään, mihin:

KYSYMYKSIÄ KOULUNKÄYNNISTÄ JA SUUNNITELMISTASI

Muistele viimeisintä todistustasi. Mikä numero sinulla oli seuraavissa oppiaineissa?

Matematiikka: _____

Äidinkieli: _____

Englanti: _____

Oletko saanut luki- tai tukiopetusta tänä lukuvuonna?

- ☐ En ole
- ☐ Olen

Oletko koskaan jäänyt luokallesi?

- ☐ En ole
- ☐ Olen

Mitä teet peruskoulun jälkeen? Mikä seuraavista tuntuu sinulle sopivalta?

- ☐ Menen lukioon
- ☐ Menen ammattikouluun
- ☐ Opiskelen kaksoistutkinnon (sekä lukio että ammattikoulu)
- ☐ Menen oppisopimuskoulutukseen
- ☐ Menen suoraan työelämään

KYSYMYKSIÄ PERHEESTÄ

Kenen kanssa asut?

- ☐ Yhdessä oman äitini ja isäni kanssa
- ☐ Osan aikaa äitini, osan aikaa isäni kanssa
- ☐ Vain äitini kanssa
- ☐ Vain isäni kanssa
- ☐ Äitini ja hänen kumppaninsa kanssa
- ☐ Isäni ja hänen kumppaninsa kanssa
- ☐ Muiden sukulaisten luona
- ☐ Sijaisperheessä
- ☐ Lastensuojelulaitoksessa
- ☐ Muissa oloissa

Asuuko samassa paikassa kanssasi sisaruksia?

- ☐ Ei asu
- ☐ Siskoja → kuinka monta? _____
- ☐ Veljiä → kuinka monta? _____
- ☐ Sisarpuolia → kuinka monta? _____
- ☐ Velipuolia → kuinka monta? _____

Mitä kieltä tai kieliä puhut vanhempiesi kanssa? (Voit valita useamman vaihtoehdon)

- ☐ suomea
- ☐ ruotsia
- ☐ venäjää
- ☐ viroa
- ☐ muuta kieltä tai kieliä, mitä: _____

Käykö isäsi tällä hetkellä töissä?

- ☐ Kyllä, hänellä on työpaikka
- ☐ Ei, hän on työtön/lomautettu
- ☐ Ei, hän on sairaseläkkeellä/sairauslomalla/sairaalassa
- ☐ Ei, hän on muuten eläkkeellä
- ☐ Ei, hän on koti-isä
- ☐ Ei, hän opiskelee
- ☐ Ei, hän on kuollut
- ☐ En tiedä

Onko isäsi syntynyt Suomessa?

- ☐ Kyllä
- ☐ Ei → Missä maassa hän on syntynyt? [luettelo]

Käykö äitisi tällä hetkellä töissä?

- ☐ Kyllä, hänellä on työpaikka
- ☐ Ei, hän on työtön/lomautettu
- ☐ Ei, hän on sairauseläkkeellä/sairauslomalla/sairaalassa
- ☐ Ei, hän on muuten eläkkeellä
- ☐ Ei, hän on kotiäiti
- ☐ Ei, hän opiskelee
- ☐ Ei, hän on kuollut
- ☐ En tiedä

Onko äitisi syntynyt Suomessa?

- ☐ Kyllä
- ☐ Ei → Missä maassa hän on syntynyt? [luettelo]

Jos vertaat perheesi taloudellista tilannetta muihin perheisiin, joita tunnet, kuinka hyvä perheesi taloudellinen tilanne on?

- ☐ 😭 Paljon huonompi
- ☐ 😞 Huonompi
- ☐ 😐 Vähän huonompi
- ☐ 😐 Sama
- ☐ 😊 Vähän parempi
- ☐ 😊 Parempi
- ☐ 😄 Paljon parempi

Jos vertaat itseäsi muihin saman ikäisiin nuoriin, onko sinulla vähemmän, yhtä paljon vai enemmän rahaa käytettävänä?

- ☐ 😭 Paljon vähemmän
- ☐ 😞 Vähemmän
- ☐ 😐 Vähän vähemmän
- ☐ 😐 Yhtä paljon
- ☐ 😊 Vähän enemmän
- ☐ 😊 Enemmän
- ☐ 😄 Paljon enemmän

Seuraavaksi kysytään, oletko tehnyt joitakin kiellettyjä tekoja. Muista, että kysely on nimetön. Voit huoletta vastata rehellisesti.

LUVATON POISSAOLO KOULUSTA

Oletko koskaan jäänyt pois koulusta ainakin yhden koko päivän ajaksi ilman koulun hyväksymää syytä?

- ☐ En ole
- ☐ Olen → Kuinka monta kertaa viimeisen 12 kuukauden aikana?
(Kirjoita 0, jos et ole tehnyt sitä viimeisen 12 kuukauden aikana): _____

VAHINGONTEOT

Oletko koskaan kirjoittanut tai maalannut kirjoituksia tai graffiteja luvattomasti seiiniin, busseihin, pysäkkikatoksiin, ikkunoihin tai muihin vastaaviin paikkoihin?

(Ei koske laillisia graffiteja, esim. kaupungin tarjoama virallinen graffitiseinä)

- ☐ En ole
- ☐ Olen → Kuinka monta kertaa viimeisen 12 kuukauden aikana?
(Kirjoita 0, jos et ole tehnyt sitä viimeisen 12 kuukauden aikana): _____

Oletko koskaan tahallisesti tuhonnut tai vahingoittanut jonkun toisen omaisuutta?

- ☐ En ole
- ☐ Olen → Kuinka monta kertaa viimeisen 12 kuukauden aikana?
(Kirjoita 0, jos et ole tehnyt sitä viimeisen 12 kuukauden aikana): _____

VARASTAMINEN

Oletko koskaan varastanut jotakin kaupasta tai kioskista?

- ☐ En ole
- ☐ Olen → Kuinka monta kertaa viimeisen 12 kuukauden aikana?
(Kirjoita 0, jos et ole tehnyt sitä viimeisen 12 kuukauden aikana): _____

Oletko koskaan varastanut jotakin koulusta?

- ☐ En ole
- ☐ Olen → Kuinka monta kertaa viimeisen 12 kuukauden aikana?
(Kirjoita 0, jos et ole tehnyt sitä viimeisen 12 kuukauden aikana): _____

Oletko koskaan tehnyt jonkin muun varkauden, mitä edellä ei kysytty?

(Omasta kodista varastamista ei lasketa.)

- ☐ En ole
- ☐ Olen → Kuinka monta kertaa viimeisen 12 kuukauden aikana?
(Kirjoita 0, jos et ole tehnyt sitä viimeisen 12 kuukauden aikana): _____

Oletko koskaan murtautunut sisään johonkin asuntoon, rakennukseen tai varastotilaan?

(Omaan kotiin ”murtautumista” ei lasketa.)

- ☐ En ole
- ☐ Olen → Kuinka monta kertaa viimeisen 12 kuukauden aikana?
(Kirjoita 0, jos et ole tehnyt sitä viimeisen 12 kuukauden aikana): _____

Oletko koskaan luvattomasti ladannut internetistä tai vertaisverkosta musiikkia, elokuvia, TV-ohjelmia, pelejä tai ohjelmia?

- ☐ En ole
- ☐ Olen → Kuinka monta kertaa viimeisen 12 kuukauden aikana?
(Kirjoita 0, jos et ole tehnyt sitä viimeisen 12 kuukauden aikana): _____

VÄKIVALTA

Oletko koskaan kiusannut koulussa tai koulumatkalla toista nuorta?

- ☐ En ole
- ☐ Olen → Kuinka monta kertaa viimeisen 12 kuukauden aikana?
(Kirjoita 0, jos et ole tehnyt sitä viimeisen 12 kuukauden aikana): _____

Oletko koskaan osallistunut tappeluun julkisella paikalla?

(Tappeluun osallistumisella tarkoitetaan sitä, että olet itse aktiivisesti ollut mukana julkisella paikalla käydyssä tappelussa. Julkisella paikalla tarkoitetaan muita paikkoja kuin yksityisiä asuntoja.)

- ☐ En ole
- ☐ Olen → Kuinka monta kertaa viimeisen 12 kuukauden aikana?
(Kirjoita 0, jos et ole tehnyt sitä viimeisen 12 kuukauden aikana): _____

Oletko koskaan hakannut jonkun?

- ☐ En ole
- ☐ Olen → Kuinka monta kertaa viimeisen 12 kuukauden aikana?
(Kirjoita 0, jos et ole tehnyt sitä viimeisen 12 kuukauden aikana): _____

Oletko koskaan uhannut jotain ihmistä hakkaamisella tai aseella, jotta saisit häneltä rahaa tai jonkin arvokkaan esineen?

- ☐ En ole
- ☐ Olen → Kuinka monta kertaa viimeisen 12 kuukauden aikana?
(Kirjoita 0, jos et ole tehnyt sitä viimeisen 12 kuukauden aikana): _____

Oletko koskaan pitänyt mukanasasi asetta tai aseeksi tarkoittamaasi välinettä, kuten esimerkiksi veistä, ketjua tai ampuma-asetta?

(Älä huomioi metsästyksen tai ampuma-, jousiammunta- tai vastaavaan harrastustoimintaan liittyvää aseiden käyttöä tai siirtämistä.)

- ☐ En ole
- ☐ Olen → Kuinka monta kertaa viimeisen 12 kuukauden aikana?
(Kirjoita 0, jos et ole tehnyt sitä viimeisen 12 kuukauden aikana): _____

Oletko itse koskaan tietoisesti uhkaillut, kiusannut tai muuten häiriköinyt jotain toista henkilöä sähköpostilla, tekstiviestillä, internetin keskustelupalstoilla tai muualla sosiaalisessa mediassa (esim. TikTok, YouTube, Snapchat, Instagram, Telegram, Jodel, WhatsApp, Facebook)?

- ☐ En ole
- ☐ Olen → Kuinka monta kertaa viimeisen 12 kuukauden aikana?
(Kirjoita 0, jos et ole tehnyt sitä viimeisen 12 kuukauden aikana): _____

Oletko koskaan ahdistellut tai häirinnyt toista henkilöä seksuaalisesti?

- ☐ En ole
- ☐ Olen → Kuinka monta kertaa viimeisen 12 kuukauden aikana?
(Kirjoita 0, jos et ole tehnyt sitä viimeisen 12 kuukauden aikana): _____

Oletko koskaan tarkoituksella satuttanut eläintä?

- ☐ En ole
- ☐ Olen → Kuinka monta kertaa viimeisen 12 kuukauden aikana?
(Kirjoita 0, jos et ole tehnyt sitä viimeisen 12 kuukauden aikana): _____

ALKOHOLI JA HUUMEET

Oletko koskaan juonut alkoholia niin, että koit olevasi humalassa?

- ☐ En ole
- ☐ Olen → Kuinka monta kertaa viimeisen 12 kuukauden aikana?
(Kirjoita 0, jos et ole tehnyt sitä viimeisen 12 kuukauden aikana): _____

Oletko koskaan ajanut humalassa autolla, moottoripyörällä tai mopolla?

(Kysymys ei koske polkupyörällä ajamista humalassa.)

- ☐ En ole
- ☐ Olen → Kuinka monta kertaa viimeisen 12 kuukauden aikana?
(Kirjoita 0, jos et ole tehnyt sitä viimeisen 12 kuukauden aikana): _____

Oletko koskaan käyttänyt tai kokeillut marihuanaa tai hasista?

- ☐ En ole
- ☐ Olen → Kuinka monta kertaa viimeisen 12 kuukauden aikana?
(Kirjoita 0, jos et ole tehnyt sitä viimeisen 12 kuukauden aikana): _____

Oletko koskaan käyttänyt MUITA huumeita kuin marihuanaa tai hasista?

- ☐ En ole
- ☐ Olen → Kuinka monta kertaa viimeisen 12 kuukauden aikana?
(Kirjoita 0, jos et ole tehnyt sitä viimeisen 12 kuukauden aikana): _____

POLIISIN TIETOON TULEMINEN

Kysymme vielä, onko poliisi koskaan saanut tietää tekemistäsi asioista.

[Kysytään heiltä, jotka ovat vastanneet tahallaan tuhonneensa tai vahingoittaneensa toisen omaisuutta joskus elämänsä aikana:]

Vastasit aiemmin, että olet vahingoittanut tai tuhonnut omaisuutta joskus elämäsi aikana.

Onko poliisi kertaakaan saanut tietää, että olet tahallisesti tuhonnut tai vahingoittanut jonkun toisen omaisuutta?

- ☐ Ei
- ☐ Kyllä
- ☐ En tiedä

[Kysytään heiltä, jotka ovat vastanneet varastaneensa jotakin kaupasta tai kioskista joskus elämänsä aikana:]

Vastasit aiemmin, että olet joskus varastanut kaupasta tai kioskista.

Onko poliisi kertaakaan saanut tietää, että olet varastanut jotain kaupasta tai kioskista?

- ☐ Ei
- ☐ Kyllä
- ☐ En tiedä

[Kysytään heiltä, jotka ovat vastanneet osallistuneensa tappeluun julkisella paikalla joskus elämänsä aikana:]

Vastasit aiemmin, että olet joskus osallistunut tappeluun julkisella paikalla.

Onko poliisi kertaakaan saanut tietää, että olet osallistunut tappeluun julkisella paikalla?

- ☐ Ei
- ☐ Kyllä
- ☐ En tiedä

[Kysytään heiltä, jotka ovat vastanneet hakanneensa jonkun joskus elämänsä aikana:]

Vastasit aiemmin, että olet joskus hakannut jonkun.

Onko poliisi kertaakaan saanut tietää, että olet hakannut jonkun?

- ☐ Ei
- ☐ Kyllä
- ☐ En tiedä

[Kysytään heiltä, jotka ovat vastanneet kantaneensa asetta tai aseeksi tarkoittamaansa välinettä joskus elämänsä aikana:]

Vastasit, että olet joskus pitänyt mukanasasi asetta tai aseeksi tarkoittamaasi esinettä.

Onko poliisi kertaakaan saanut, että olet pitänyt mukanasasi asetta tai aseeksi tarkoittamaasi esinettä?

- ☐ Ei
- ☐ Kyllä
- ☐ En tiedä

SIJAISRIKOLLISUUS

Suomessa alle 15-vuotiasta rikoksentekijää ei voida tuomita rangaistukseen tekemästään rikoksesta. Sattuiko sinulle seuraavia asioita, kun olit alle 15-vuotias?

	Ei koskaan	Kerran	Useammin kuin kerran
Tein rikoksen alle 15-vuotiaana, koska yli 15-vuotias pyysi tai pakotti minut tekemään rikoksen puolestaan	☐	☐	☐
Minua pyydettiin tekemään rikoksia, koska olin alle 15-vuotias enkä siis ollut rikosoikeudellisesti vastuullinen	☐	☐	☐

Onko sinulle sattunut koskaan seuraavanlaisia tilanteita?

	Ei koskaan	Kerran	Useammin kuin kerran
Muut houkuttelivat tai painostivat minut rikoksiin	☐	☐	☐
Muut maksoivat minulle siitä, että tein rikoksen heidän puolestaan	☐	☐	☐
Muut tarjosivat minulle alkoholia tai huumeita, jotta tekisin rikoksen heidän puolestaan	☐	☐	☐
Tarjouduin itse tekemään rikoksen toisen tai toisten puolesta, jotta saisin heiltä rahaa, päihkeitä tai paikan, jossa nukkua	☐	☐	☐
Tunsin itseäni vanhemman henkilön, joka opetti minulle rikosten tekemistä	☐	☐	☐
Minua pyydettiin tekemään rikos, koska saisin siitä lievemmän rangaistuksen	☐	☐	☐
Tein rikoksia, koska halusin hyväksyntää ja kunnioitusta	☐	☐	☐
Muut pyysivät minua kuvaamaan, kun he kohdistivat väkivaltaa uhriinsa	☐	☐	☐

KÄÄNNEKOHTARIKOS

Tutkimuksissa on todettu, että jokin yksittäinen rikollinen teko voi olla käännekohta, joka johtaa laajemminkin vaikeuksiin elämässä.

Onko sinulla muistissasi jokin tietty rikostekosi, josta tuntui alkavan ongelmia elämässäsi?

- ☐ Ei → hyppy seuraavaan osioon ”Kysymyksiä ystävistäsi”
- ☐ Kyllä, koen että minulla oli tällainen käännekohtarikos

Minkä ikäinen olit, kun teit kyseisen teon? _____

Tuliko kyseinen teko poliisin tietoon?

- ☐ Ei
- ☐ Kyllä

Teitkö teon yksin vain osana ryhmää?

- ☐ Yksin
- ☐ Osana satunnaista ryhmää
- ☐ Osana ryhmää, joka teki muutenkin rikoksia yhdessä

Houkutteliko tai pakottiko joku muu sinut siihen tekoon?

- ☐ Ei
- ☐ Kyllä, houkutteli
- ☐ Kyllä, pakotti

Mistä rikostyyppistä oli kysymys?

- ☐ Ryöstö
- ☐ Muu väkivalta
- ☐ Murto
- ☐ Huumausainerikos
- ☐ Myymälävarkaus
- ☐ Vahingonteko
- ☐ Muu, mikä? _____

KYSYMYKSIÄ YSTÄVISTÄSI

Joillakin ihmisillä on tietty joukko ystäviä/kavereita, joiden kanssa he viettävät aikaansa, tekevät asioita yhdessä tai vain oleilevat. Onko sinulla tällaista ystävien/kavereiden ryhmää?

- ☐ Kyllä
- ☐ Ei → hyppyy seuraavaan osioon ”Oletko samaa vai eri mieltä seuraavien väitteiden kanssa?”

Mikä seuraavista kuvaa parhaiten tähän ryhmään kuuluvien henkilöiden ikää?

- ☐ Alle 12 vuotta
- ☐ 12–15 vuotta
- ☐ 16–18 vuotta
- ☐ 19–25 vuotta
- ☐ Yli 25 vuotta

Viettääkö tämä ryhmä paljon aikaa yhdessä yleisillä paikoilla, kuten puistoissa, kadulla, ostoskeskuksissa tai lähikulmilla?

- ☐ Kyllä
- ☐ Ei

Kuinka kauan tämä ryhmä on ollut olemassa?

- ☐ Alle kolme kuukautta
- ☐ Kolme kuukautta – vuosi
- ☐ 1–4 vuotta
- ☐ 5–10 vuotta
- ☐ 11–20 vuotta
- ☐ Yli 20 vuotta

Onko ryhmässäsi hyväksyttyä tai asiaankuuluvaa, että tehdään sellaista, mikä on laitonta?

- ☐ Ei
- ☐ Kyllä

Tekevätkö ryhmääsi kuuluvat laittomuuksia yhdessä?

- ☐ Ei
- ☐ Kyllä

Onko tämä ystävä-/kaveriryhmäsi mielestäsi jengi?

- ☐ Ei
- ☐ Kyllä

Kuuluuko kukaan läheisistä ystävistäsi ryhmään, joka on mielestäsi jengi?

- ☐ Ei
- ☐ Kyllä

OLETKO SAMAA VAI ERI MIELTÄ SEURAAVIEN VÄITTEIDEN KANSSA?

	Täysin eri mieltä	Jonkin verran eri mieltä	Ei samaa eikä eri mieltä	Jonkin verran samaa mieltä	Täysin samaa mieltä
Jos joku ei kunnioita sinua, on tärkeää käyttää fyysistä voimaa niin että hän oppii kunnioittamaan sinua	☐	☐	☐	☐	☐
Jos joku käyttää väkivaltaa sinua kohtaan, on tärkeää käyttää väkivaltaa häntä vastaan niin että pääset tasoihin	☐	☐	☐	☐	☐
Ihmiset käyttävät sinua hyväksi, jos sinä et näytä, miten kova olet	☐	☐	☐	☐	☐
Ihmiset eivät kunnioita sellaista tyyppiä, joka pelkää tapella oikeuksiensa puolesta	☐	☐	☐	☐	☐
Joskus sinun täytyy uhata ihmisiä, jotta he kohtelisivat sinua reilusti	☐	☐	☐	☐	☐
On tärkeätä näyttää muille, että sinua ei voi pelotella	☐	☐	☐	☐	☐
Ihmiset kunnioittavat sellaista, joka on kova ja aggressiivinen	☐	☐	☐	☐	☐

Nuoret voivat joutua erilaisten rikosten ja rikkeiden kohteeksi. Onko sinulle sattunut tällaista?

VAHINGONTEKO

Onko kukaan koskaan tahallaan vahingoittanut esimerkiksi pyörääsi, mopoasi, vaatteitasi tai muuta sinulle kuuluvaa tavaraa ja omaisuutta?

- ☐ Ei ole
- ☐ On → Kuinka monta kertaa viimeisen 12 kuukauden aikana?
(Kirjoita 0, jos näin ei ole tapahtunut viimeisen 12 kuukauden aikana) _____ kertaa

UHKAAMALLA VARASTAMINEN

Onko kukaan koskaan varastanut tai yrittänyt varastaa sinulta jotain käyttämällä väkivaltaa tai uhkaamalla sillä?

- ☐ Ei ole
- ☐ On → Kuinka monta kertaa viimeisen 12 kuukauden aikana?
(Kirjoita 0, jos näin ei ole tapahtunut viimeisen 12 kuukauden aikana) _____ kertaa

MUU VARASTAMINEN

Onko sinulta koskaan muuten varastettu jotain?

- ☐ Ei ole
- ☐ On → Kuinka monta kertaa viimeisen 12 kuukauden aikana?
(Kirjoita 0, jos näin ei ole tapahtunut viimeisen 12 kuukauden aikana) _____ kertaa

UHKAAMINEN

Onko kukaan koskaan uhannut vahingoittaa sinua fyysisesti?

- ☐ Ei ole
- ☐ On → Kuinka monta kertaa viimeisen 12 kuukauden aikana?
(Kirjoita 0, jos näin ei ole tapahtunut viimeisen 12 kuukauden aikana) _____ kertaa

VÄKIVALTA

Onko kukaan koskaan käynyt fyysisesti kimppuusi, kuten lyönyt, potkinut tai käyttänyt jotain asetta?

- ☐ Ei ole
- ☐ On → Kuinka monta kertaa viimeisen 12 kuukauden aikana?

(Kirjoita 0, jos näin ei ole tapahtunut viimeisen 12 kuukauden aikana) _____ kertaa

VIHARIKOS

Onko kukaan koskaan tahallisesti uhkaillut sinua tai kohdistanut sinuun väkivaltaa kielesi, ihonvärisi, uskontosi, seksuaalisen suuntautumisesi, yhteiskunnallisten mielipiteittesi tai jonkin muun vastaavan ominaisuutesi vuoksi?

- ☐ Ei ole
- ☐ On → Kuinka monta kertaa viimeisen 12 kuukauden aikana?
(Kirjoita 0, jos näin ei ole tapahtunut viimeisen 12 kuukauden aikana) _____ kertaa

RUUMIILLINEN RANKAISEMINEN

Onko vanhempasi (äiti, isä, äitipuoli, isäpuoli) koskaan rankaissut sinua ruumiillisesti esimerkiksi tukistamalla, läimäyttämällä tai muulla tavalla?

- ☐ Ei ole
- ☐ On → Kuinka monta kertaa viimeisen 12 kuukauden aikana?
(Kirjoita 0, jos näin ei ole tapahtunut viimeisen 12 kuukauden aikana) _____ kertaa

VERKKOKIUSAAMINEN

Onko kukaan koskaan uhkaillut tai tietoisesti loukannut sinua sähköpostilla, tekstiviestillä, internetin keskustelupalstoilla tai muualla sosiaalisessa mediassa?

- ☐ Ei ole
- ☐ On → Kuinka monta kertaa viimeisen 12 kuukauden aikana?
(Kirjoita 0, jos näin ei ole tapahtunut viimeisen 12 kuukauden aikana) _____ kertaa

AIKUISEN TEKEMÄ SEKSUAALINEN HÄIRINTÄ

Oletko koskaan kokenut sukupuolista lähentelyä tai kanssakäymistä aikuisen tai tapahtumahetkellä vähintään 5 vuotta itseäsi vanhemman ihmisen kanssa?

- ☐ En ole
- ☐ Olen → Kuinka monta kertaa viimeisen 12 kuukauden aikana?
(Kirjoita 0, jos näin ei ole tapahtunut viimeisen 12 kuukauden aikana) _____ kertaa

TOISEN NUOREN TEKEMÄ SEKSUAALINEN HÄIRINTÄ

Onko kukaan nuori kohdistanut sinuun seksuaalista häirintää, ahdistelua tai väkivaltaa?

☐ Ei ole

☐ On → Kuinka monta kertaa viimeisen 12 kuukauden aikana?

(Kirjoita 0, jos näin ei ole tapahtunut viimeisen 12 kuukauden aikana) _____ kertaa

VÄKIVALLAN KOKEMINEN ERI TEKIJÖIDEN TAHOLTA

Edellä kysyttiin yleisesti väkivallan kokemisesta.

Kysymme vielä tarkemmin, onko viimeisen 12 kuukauden aikana kukaan seuraavista käynyt fyysisesti kimppuusi, kuten lyönyt, potkinut tai käyttänyt jotakin asetta? Valitse kaikki sopivat vaihtoehdot.

- ☐ Sisko tai veli
- ☐ Siskopuoli tai velipuoli
- ☐ Ystävä tai kaveri
- ☐ Nykyinen tai entinen seurustelukumppani
- ☐ Joku muu tuttu nuori
- ☐ Tuntematon nuori
- ☐ Äiti
- ☐ Isä
- ☐ Äitipuoli
- ☐ Isäpuoli
- ☐ Opettaja
- ☐ Urheilu- tai muun harrastustoiminnan ohjaaja tai valmentaja (aikuinen)
- ☐ Joku muu tuttu aikuinen
- ☐ Tuntematon aikuinen
- ☐ Ei kukaan

Kysymyksiä koulustasi. Valitse joka riviltä vain yksi kohta.

	Ei koskaan	Harvoin	Joskus	Usein	Todella usein
Koulussani oppilaat auttavat mielellään toisiaan.	☐	☐	☐	☐	☐
Koulussani tunnetaan yhteenkuuluvuutta.	☐	☐	☐	☐	☐
Koulussani tapellaan paljon.	☐	☐	☐	☐	☐
Koulussani tuhotaan tai rikotaan paljon tavaroita.	☐	☐	☐	☐	☐

Kysymyksiä vapaa-ajastasi. Valitse joka riviltä vain yksi kohta.

	En koskaan	Harvoin	Joskus	Usein	Todella usein
Oleilen kaverieni kanssa julkisilla paikoilla kello 21:n jälkeen	☐	☐	☐	☐	☐
Tulen arki-iltoina kotiin vasta kello 22:n jälkeen	☐	☐	☐	☐	☐
Käyn nuorten järjestämissä juhlissa, joissa ei ole aikuisia paikalla ja monet juovat alkoholia	☐	☐	☐	☐	☐
Vietän vapaa-aikaa itseäni vanhempien kaverien kanssa (veljiä ja sisaria ei lasketa)	☐	☐	☐	☐	☐
Oleskelen arki-iltoina nuorisotiloilla	☐	☐	☐	☐	☐
Vietän pitkiä aikoja internetissä	☐	☐	☐	☐	☐
Pelaan väkivaltaisia tietokonepelejä	☐	☐	☐	☐	☐
Katson väkivaltaisia elokuvia	☐	☐	☐	☐	☐

KYSYMYKSIÄ SOSIAALISESSA MEDIASSA LEVIÄVISTÄ VIDEOISTA

Oletko viimeisen 12 kuukauden aikana vähintään kerran...

	Kyllä	Ei
...nähty sosiaalisessa mediassa videon, jossa pahoinpidellään, nöyryytetään tai muuten kiusataan sinulle täysin vierasta nuorta / vieraita nuoria?	☐	☐
...nähty sosiaalisessa mediassa videon, jossa pahoinpidellään, nöyryytetään tai muuten kiusataan sinun koulusi oppilasta / oppilaita?	☐	☐
...itse kuvannut sosiaaliseen mediaan videon, jossa toista nuorta / nuoria pahoinpidellään, nöyryytetään tai muuten kiusataan?	☐	☐
...nähty kun joku toinen kuvaa sosiaaliseen mediaan videota, jossa toista nuorta / nuoria pahoinpidellään, nöyryytetään tai muuten kiusataan?	☐	☐
...joutunut kuvatuksi tilanteessa, jossa sinua pahoinpidellään, nöyryytetään tai muuten kiusataan?	☐	☐
...nähty sosiaalisessa mediassa videon, jossa sinua pahoinpidellään, nöyryytetään tai muuten kiusataan?	☐	☐

[Jos vastasi mihin vain viidestä viimeisestä kysymyksestä ”kyllä”] →

Oletko koskaan ilmoittanut kuvaamisesta tai videosta kenellekään aikuiselle?

- ☐ Kyllä
- ☐ Ei

MIELIPITEET

Kysymyksiä mielipiteistäsi. Oletko samaa vai eri mieltä?

Lue väitteet huolellisesti ja valitse joka riviltä vain yksi kohta.

	Täysin samaa mieltä	Jokseenkin samaa mieltä	Vaikea sanoa	Jokseenkin eri mieltä	Täysin eri mieltä
Nuorten rikokset ovat mitättömiä verrattuna talousrikollisten ja keinottelijoiden tekoihin	☐	☐	☐	☐	☐
Lakia rikkova nuori viestittää pahaa oloaan	☐	☐	☐	☐	☐
Murrosiän aikana nuorten ajoittainen lainvastainen toiminta on normaalia	☐	☐	☐	☐	☐
Nuorten rikollisuus on oirehtimista	☐	☐	☐	☐	☐

MILLAINEN OLET?

Kysymyksiä sinusta. Valitse joka riviltä vain yksi kohta.

	Täysin eri mieltä	Jokseenkin eri mieltä	Jokseenkin samaa mieltä	Täysin samaa mieltä
Toimin usein hetken mielijohteesta	☐	☐	☐	☐
Teen mitä vain, mikä tuottaa minulle mielihyvää, vaikka se haittaisi pitkän ajan tavoitteiden saavuttamista	☐	☐	☐	☐
Minua kiinnostaa enemmän se, mitä minulle tapahtuu tässä ja nyt, kuin se, mitä tapahtuu pitkällä tulevaisuudessa	☐	☐	☐	☐
Testaan mielelläni itseäni silloin tällöin tekemällä jotain vähän vaarallista	☐	☐	☐	☐
Otan joskus riskejä pelkän huvin vuoksi	☐	☐	☐	☐
Jännitys ja seikkailu ovat minulle tärkeämpiä kuin turvallisuus	☐	☐	☐	☐
Huolehdin ensi sijassa omista eduistani silloinkin, jos siitä tulee vaikeuksia muille ihmisille	☐	☐	☐	☐
Jos ihmiset hermostuvat siitä, mitä teen, se on heidän ongelmansa eikä minun	☐	☐	☐	☐
Yritän saada mitä haluan silloinkin, kun tiedän, että se aiheuttaa harmea muille ihmisille	☐	☐	☐	☐
Elämässä menestyäkseen ihminen tarvitsee rahaa, eikä ole niin väliä, miten sitä hankkii	☐	☐	☐	☐
Paras keino pärjätä elämässä on tuntea oikeat ihmiset ja saada heidän suosionsa	☐	☐	☐	☐
Tärkeintä elämässä on voittaa, ei se, millä keinoin voitat	☐	☐	☐	☐

KÄSITYKSESI RANGAISTUSTEN VAIKUTUKSISTA

[Tapaus 1: vain 50 % vastaajista vastaa]

[Alla olevista vaihtoehtoista (4 kpl) vain yksi näkyy kullekin vastaajalle: myös sakon summa vaihtelee satunnaistetusti.]

Kysymysvaihtoehto 1)

Kuvittele, että olet kaverisi kanssa vaatekaupassa. Näette kengät, jotka sopisivat hyvin tyyliisi. Kengät ovat kuitenkin liian kalliit. Kaverisi ehdottaa, että varastaisit kengät, sillä niissä ei ole varashälytintä. Tiedät, että jos jätät kiinni, joudut palauttamaan kengät ja saat sakon, joka on **50 €/ 500 €/ 2 000 €**. Huomaat samalla, että myyjä ei näy missään. Arvioit, että kiinnijäämisen riskiä ei ole, mutta jos kuitenkin jäisit kiinni, joutuisit maksamaan **50 €/ 500 €/ 2 000 €**. Kuinka todennäköisesti varastaisit kengät tässä tilanteessa?

Arvioi asteikolla 0 (En varmasti varastaisi) – 10 (Varastaisin varmasti).

☐ 0 ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐ 6 ☐ 7 ☐ 8 ☐ 9 ☐ 10

Kysymysvaihtoehto 2)

Kuvittele, että olet kaverisi kanssa vaatekaupassa. Näette kengät, jotka sopisivat hyvin tyyliisi. Kengät ovat kuitenkin liian kalliit. Kaverisi ehdottaa, että varastaisit kengät, sillä niissä ei ole varashälytintä. Tiedät, että jos jätät kiinni, joudut palauttamaan kengät ja saat sakon, joka on **50 €/ 500 €/ 2 000 €**. Huomaat samalla, että kassalla on yksi myyjä, joka palvelee muita asiakkaita. Arvioit, että kiinnijäämisen riski on matala (joka viides jää kiinni yrittäessään varastaa kaupasta). Jos kuitenkin jäisit kiinni, joutuisit maksamaan **50 €/ 500 €/ 2 000 €**. Kuinka todennäköisesti varastaisit kengät tässä tilanteessa?

Arvioi asteikolla 0 (En varmasti varastaisi) – 10 (Varastaisin varmasti).

☐ 0 ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐ 6 ☐ 7 ☐ 8 ☐ 9 ☐ 10

Kysymysvaihtoehto 3)

Kuvittele, että olet kaverisi kanssa vaatekaupassa. Näette kengät, jotka sopisivat hyvin tyyliisi. Kengät ovat kuitenkin liian kalliit. Kaverisi ehdottaa, että varastaisit kengät. Tiedät, että jos jätät kiinni, joudut palauttamaan kengät ja saat sakon, joka on **50 €/ 500 €/ 2 000 €**. Huomaat samalla, että yksi myyjistä järjestee viereistä hyllyä. Arvioit, että kiinnijäämisen riski on kohtuullinen (arviolta 50 % eli joka toinen jää kiinni yrittäessään varastaa kaupasta). On siis yhtä todennäköistä jäädä kiinni kuin selvitä ulos kaupasta kenkien kanssa. Jos jäisit kiinni, joutuisit maksamaan **50 €/ 500 €/ 2 000 €**. Kuinka todennäköisesti varastaisit kengät tässä tilanteessa?

Arvioi asteikolla 0 (En varmasti varastaisi) – 10 (Varastaisin varmasti).

☐ 0 ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐ 6 ☐ 7 ☐ 8 ☐ 9 ☐ 10

Kysymysvaihtoehto 4)

Kuvittele, että olet kaverisi kanssa vaatekaupassa. Näette kengät, jotka sopisivat hyvin tyyliisi. Kengät ovat kuitenkin liian kalliit. Kaverisi ehdottaa, että varastaisit kengät. Tiedät, että jos jätät kiinni, joudut palauttamaan kengät ja saat sakon, joka on **50 €/ 500 €/ 2 000 €**. Huomaat samalla, että myyjä tarkkailee sinua epäilevästi. Arvioit, että jäisit varmasti kiinni ja joutuisit maksamaan **50 €/ 500 €/ 2 000 €**. Kuinka todennäköisesti varastaisit kengät tässä tilanteessa?

Arvioi asteikolla 0 (En varmasti varastaisi) – 10 (Varastaisin varmasti).

☐ 0 ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐ 6 ☐ 7 ☐ 8 ☐ 9 ☐ 10

[Tapaus 2: vain 50 % vastaajista vastaa]

[Alla olevista vaihtoehtoista (4 kpl) vain yksi näkyy kullekin vastaajalle: myös sakon summa vaihtelee satunnaistetusti.]

Kysymysvaihtoehto 1)

Kuvittele, että näet, kuinka ikäisesi tuntematon nuori käy parhaan ystäväsi kimppuun ja ryöstää tältä lompakon nyrkillä uhaten. Kun ehdit paikalle, tilanne on jo ohi. Seuraavana päivänä tunnistat tekijän kadulla. Olet vahvempi ja nopeampi kuin tekijä ja haluaisit lyödä häntä kerran kasvoihin kostaaksesi ystäväsi puolesta. Tiedät, että jos poliisi saa tietää lyömisestä, saat sakon, joka on **50 €/ 500 €/ 2 000 €**. Arvioit, että kiinnijäämisen riskiä ei ole, mutta jos kuitenkin jäisit kiinni, joutuisit siis maksamaan **50 €/ 500 €/ 2 000 €**. Kuinka todennäköisesti löisit ystäväsi ryöstänyttä henkilöä tässä tilanteessa?

Arvioi asteikolla 0 (En varmasti löisi) – 10 (Löisin varmasti).

☐ 0 ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐ 6 ☐ 7 ☐ 8 ☐ 9 ☐ 10

Kysymysvaihtoehto 2)

Kuvittele, että näet, kuinka ikäisesi tuntematon nuori käy parhaan ystäväsi kimppuun ja ryöstää tältä lompakon nyrkillä uhaten. Kun ehdit paikalle, tilanne on jo ohi. Seuraavana päivänä tunnistat tekijän kadulla. Olet vahvempi ja nopeampi kuin tekijä ja haluaisit lyödä häntä kerran kasvoihin kostaaksesi ystäväsi puolesta. Tiedät, että jos poliisi saa tietää lyömisestä, saat sakon, joka on **50 €/ 500 €/ 2 000 €**. Arvioit, että kiinnijäämisen riski on matala (joka viides jää kiinni), mutta jos kuitenkin jäisit kiinni, joutuisit siis maksamaan **50 €/ 500 €/ 2 000 €**. Kuinka todennäköisesti löisit ystäväsi ryöstänyttä henkilöä tässä tilanteessa?

Arvioi asteikolla 0 (En varmasti löisi) – 10 (Löisin varmasti).

☐ 0 ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐ 6 ☐ 7 ☐ 8 ☐ 9 ☐ 10

Kysymysvaihtoehto 3)

Kuvittele, että näet, kuinka ikäisesi tuntematon nuori käy parhaan ystäväsi kimppuun ja ryöstää tältä lompakon nyrkillä uhaten. Kun ehdit paikalle, tilanne on jo ohi. Seuraavana päivänä tunnistat tekijän kadulla. Olet vahvempi ja nopeampi kuin tekijä ja haluaisit lyödä häntä kerran kasvoihin

kostaaksesi ystäväsi puolesta. Tiedät, että jos poliisi saa tietää lyömisestä, saat sakon, joka on **50 €/ 500 €/ 2 000 €**. Arvioit, että kiinnijäämisen riski on kohtuullinen, arviolta 50 %. Jos jäisit kiinni, joutuisit siis maksamaan **50 €/ 500 €/ 2 000 €**. Kuinka todennäköisesti löisit ystäväsi ryöstänyttä henkilöä tässä tilanteessa?

Arvioi asteikolla 0 (En varmasti löisi) – 10 (Löisin varmasti).

☐ 0 ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐ 6 ☐ 7 ☐ 8 ☐ 9 ☐ 10

Kysymysvaihtoehto 4)

Kuvittele, että näet, kuinka ikäisesi tuntematon nuori käy parhaan ystäväsi kimppuun ja ryöstää tältä lompakon nyrkillä uhaten. Kun ehdit paikalle, tilanne on jo ohi. Seuraavana päivänä tunnistat tekijän kadulla. Olet vahvempi ja nopeampi kuin tekijä ja haluaisit lyödä häntä kerran kasvoihin kostaaksesi ystäväsi puolesta. Tiedät, että jos poliisi saa tietää lyömisestä, saat sakon, joka on **50 €/ 500 €/ 2 000 €**. Arvioit, että jäisit teon jälkeen varmasti kiinni, ja joutuisit siis maksamaan **50 €/ 500 €/ 2 000 €**. Kuinka todennäköisesti löisit ystäväsi ryöstänyttä henkilöä tässä tilanteessa?

Arvioi asteikolla 0 (En varmasti löisi) – 10 (Löisin varmasti).

☐ 0 ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐ 6 ☐ 7 ☐ 8 ☐ 9 ☐ 10

[Kaikki vastaavat alla olevaan kysymykseen. Korostettu vaihtoehto muuttuu aiemmin saadun kysymyksen teeman mukaisesti. Kysymys on eri sivulla kuin edellinen kysymys.]

Vastasit äsken kysymykseen siitä, kuinka todennäköisesti **varastaisit kengät kaupasta / löisit henkilöä, joka ryösti ystäväsi**. Kuinka todennäköistä lukemasi esimerkin mukaan oli, että teosta jää kiinni? Valitse lähimpänä oleva vaihtoehto. Älä siis mieti oikeita todennäköisyyksiä vaan esimerkissä kuvattuja.

- ☐ Kukaan ei jää kiinni (0 %)
- ☐ Noin joka viides jää kiinni (20 %)
- ☐ Noin puolet jää kiinni (50 %)
- ☐ Noin neljä viidestä jää kiinni (80 %)
- ☐ Kaikki jäävät kiinni (100 %)

RIKOSVASTUU

Miten arvelet, että muut nuoret toimivat tietyissä tilanteissa? Lue seuraava kuvitteellinen esimerkki ja vastaa arviosi mukaan.

[Alla olevassa tekstissä puolet vastaajista saavat ensimmäisen ja puolet toisen kuvauksen. Kysymys näkyy kaikille vastaajille.]

1 Neljätoistavuotias Aleks on nimitellyt luokallaan olevaa Johannesta usein ja lyönyt tätä kerran. Kiusaaminen on useimmiten tapahtunut koulumatkojen aikana. Yhtenä päivänä Aleks uhkaa jälleen lyödä Johannesta ja vaatii tätä antamaan lompakkonsa ja puhelimensa. Johannes on peloissaan ja suostuu pyyntöön. Johannes kertoo tapahtuneesta opettajalle. Aleks kutsutaan opettajanhuoneeseen selvittämään asiaa. Rehtori määrää Aleksille jälki-istuntoa ja ilmoittaa lisäksi sosiaalityöntekijälle. Aleksista tehdään lastensuojeluilmoitus.

2 Viisitoistavuotias Aleks on nimitellyt luokallaan olevaa Johannesta usein ja lyönyt tätä kerran. Kiusaaminen on useimmiten tapahtunut koulumatkojen aikana. Yhtenä päivänä Aleks uhkaa jälleen lyödä Johannesta ja vaatii tätä antamaan lompakkonsa ja puhelimensa. Johannes on peloissaan ja suostuu pyyntöön. Johannes kertoo tapahtuneesta opettajalle. Aleks kutsutaan opettajanhuoneeseen selvittämään asiaa. Rehtori määrää Aleksille jälki-istuntoa ja ilmoittaa lisäksi poliisille. Poliisi kutsuu Aleksin kuulusteluun ja Aleks saattaa joutua oikeuteen. Lisäksi Aleksista tehdään lastensuojeluilmoitus.

Kuinka todennäköisesti Aleks lopettaa väkivaltaisen käyttäytymisen?

Arvioi asteikolla 0 (Ei varmasti lopeta) – 10 (Lopettaa varmasti)

☐ 0 ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐ 6 ☐ 7 ☐ 8 ☐ 9 ☐ 10

Mikä sinun mielestäsi olisi oikeudenmukainen seuraamus Aleksille? Valitse kaikki sopivat vaihtoehdot:

- ☐ Ei seuraamuksia
- ☐ Jälki-istunto
- ☐ Koulusta erottaminen määräajaksi
- ☐ Sosiaalityöntekijälle ilmoittaminen
- ☐ Poliisille ilmoittaminen
- ☐ Sakko
- ☐ Korvaus uhrille
- ☐ Ehdollinen vankeusrangaistus
- ☐ Ehdoton vankeusrangaistus
- ☐ Yhdyskuntapalvelu
- ☐ Vapaaehtoinen terapia
- ☐ Pakollinen terapia
- ☐ Rikossovitteluun osallistuminen
- ☐ Valvontarangaistus

Kuvittele, että vastaava tapaus tapahtuisi omassa kouluympäristössäsi ja uhri kertoisi tapahtuneesta opettajalle. Mitä seuraamuksia arvioisit tarinan Aleksille oikeasti tulevan? Valitse kaikki sopivat vaihtoehdot:

- ☐ Ei seuraamuksia
- ☐ Jälki-istunto
- ☐ Koulusta erottaminen määräajaksi
- ☐ Sosiaalityöntekijälle ilmoittaminen
- ☐ Poliisille ilmoittaminen
- ☐ Sakko
- ☐ Korvaus uhrille
- ☐ Ehdollinen vankeusrangaistus
- ☐ Ehdoton vankeusrangaistus
- ☐ Yhdyskuntapalvelu
- ☐ Vapaaehtoinen terapia
- ☐ Pakollinen terapia
- ☐ Rikossovitteluun osallistuminen
- ☐ Valvontarangaistus

[Vaihtoehtojen infotekstit (näkyvät vain, kun klikkaa vaihtoehtojen alapuolella olevaa tekstiä "Avaa selitys rangaistuslajeista"):]

Sakko: Sakkorangaistus tarkoittaa sitä, että Aleksi määrätään maksamaan tietty summa rahaa valtiolle. Jos Aleksilla on jo omia tuloja, sakon suuruus kasvaa.

Korvaus uhrille: Korvaus uhrille tarkoittaa sitä, että Aleksi maksaa Johannekselle rahallisen korvauksen.

Ehdollinen vankeusrangaistus: Ehdollinen vankeus tarkoittaa, että Aleksille määrätään koeaika. Hän joutuu vankilaan ainoastaan siinä tilanteessa, että hän tekee uuden vakavan rikoksen koeajan aikana.

Ehdoton vankeusrangaistus: Ehdoton vankeusrangaistus tarkoittaa, että Aleksi määrätään tietyksi ajaksi vankilaan.

Yhdyskuntapalvelu: Yhdyskuntapalvelu tarkoittaa sitä, että Aleksin pitää osallistua työskentelyyn tai kuntoutukseen. Hänen pitää myös noudattaa rangaistuksen ehtoja ja velvoitteita (esim. hän ei saa poistua maasta).

Rikossovitteluun osallistuminen: Rikossovittelussa ulkopuoliset sovittelijat auttavat Aleksia ja Johannesta keskustelemaan siitä, mitä tapahtui. Sovittelussa myös mietitään, miten Aleksi voisi hyvittää tekonsa Johannekselle.

Valvontarangaistus: Valvontarangaistus tarkoittaa sitä, että Aleksin täytyy pysyä asunnossaan. Hän saa poistua vain, jos hänellä on siihen hyväksyttävä syy. Aleksin liikkumista seurataan esimerkiksi jalkaan kiinnitettävällä valvontalaitteella.

Minkä ikäisenä nuori voidaan tuomita rangaistukseen Suomessa? Arvaa, jos et tiedä.

- ☐ 10-vuotiaana
- ☐ 11-vuotiaana
- ☐ 12-vuotiaana
- ☐ 13-vuotiaana
- ☐ 14-vuotiaana
- ☐ 15-vuotiaana
- ☐ 16-vuotiaana
- ☐ 17-vuotiaana
- ☐ 18-vuotiaana
- ☐ 19-vuotiaana
- ☐ 20-vuotiaana
- ☐ 21-vuotiaana

ITSE ARVIOIDUT TULEVAT RIKKEET

Ihmiset ovat hyviä arvioimaan toimintaansa. Miten itse arvioisit omaa tulevaa toimintaasi?

	En varmasti	Melko varmasti en	En osaa sanoa	Melko varmasti	Varmasti
Kuinka todennäköisenä pidät, että varastat kaupasta?	☐	☐	☐	☐	☐
Kuinka todennäköisenä pidät, että hakkaat jonkun?	☐	☐	☐	☐	☐

TAPPELUUN OSALLISTUMINEN

[Kysytään kaikilta, jotka ilmoittaneet osallistuneensa tappeluun vähintään kerran viimeisen 12 kuukauden aikana.]

Vastasit aiemmin, että olet viimeksi kuluneen 12 kuukauden aikana osallistunut tappeluun julkisella paikalla. Muistele nyt sitä kertaa, kun viimeksi osallistuit tappeluun.

Miten tämä tappelu sai alkunsa?

- ☐ Toinen osapuoli aloitti tappelun
- ☐ Aloitin / me aloitimme tappelun
- ☐ Oli epäselvää, kuka aloitti tappelun
- ☐ Tappelusta oli sovittu etukäteen
- ☐ Muu tilanne, mikä: _____

Aiheutitko vahinkoa omaisuudelle tai ihmisille?

- ☐ En
- ☐ Kyllä, mutta vain omaisuudelle
- ☐ Kyllä, mutta vain ihmisille
- ☐ Kyllä, sekä omaisuudelle että ihmisille
- ☐ En tiedä

Olitko silloin alkoholin vaikutuksen alainen?

- ☐ En
- ☐ Olin hieman
- ☐ Olin humalassa

Missä tappelu tapahtui?

- ☐ Koulussa tai koulun pihalla
- ☐ Kaupungilla tai kunnan keskustassa
- ☐ Yksityisasunnossa (kotonasi, jonkun muun kotona)
- ☐ Muualla

Ajattele henkilöä tai henkilöitä, joita vastaan tappelit. Mikä oli hänen/heidän kansallinen taustansa?

- ☐ En tiedä
- ☐ Vain suomalaistaustaisia
- ☐ Vain ulkomaalaistaustaisia
- ☐ Molempia

Kuinka monta henkilöä osallistui tappeluun? _____

Oliko tappelun taustalla jokin seuraavista asioista? Jommankumman osapuolen:

- ☐ Kieli
- ☐ Ihonväri
- ☐ Uskonto
- ☐ Kansallinen tausta
- ☐ Yhteiskunnalliset mielipiteet
- ☐ Sukupuoli
- ☐ Seksuaalinen suuntautuminen
- ☐ Ei mikään näistä
- ☐ Muu syy

Jos vastasit että tappelun taustalla oli jokin muu syy, mikä se oli?:

PAHOINPITELY

[Kysytään kaikilta, jotka ilmoittaneet hakanneensa jonkun vähintään kerran elämänsä aikana.]

Vastasit aiemmin, että olet joskus hakannut jonkun. Muistele nyt sitä kertaa, kun viimeksi hakkasit jonkun.

Mikä oli viimeksi hakkaamasi henkilön sukupuoli?

- ☐ Poika/mies
- ☐ Tyttö/nainen
- ☐ Muu

Minkä ikäinen hakkaamasi henkilö oli? (Arvioi, jos et tiedä tarkkaan.) _____

Tarvitsiko hän hoitoa tekosi vuoksi?

- ☐ Ei tarvinnut
- ☐ Hän joutui lääkäriin/sairaalaan
- ☐ Kyllä, mutta ensiapu riitti
- ☐ En tiedä, tarvitsiko hän hoitoa

Hakkasiko joku muu häntä kanssasi samassa tilanteessa?

- ☐ Ei
- ☐ Yksi muu henkilö hakkasi häntä samassa tilanteessa
- ☐ Useampia muita henkilöitä hakkasi häntä samassa tilanteessa

Olitko silloin alkoholin vaikutuksen alainen?

- ☐ En
- ☐ Olin hieman
- ☐ Olin humalassa

Missä hakkaaminen tapahtui?

- ☐ Koulussa tai koulun pihalla
- ☐ Kaupungilla tai kunnan keskustassa
- ☐ Yksityisasunnossa (kotonasi, jonkun muun kotona)
- ☐ Muualla

Ketä hakkasit? (Valitse vaihtoehto, joka parhaiten kuvaa uhriasi.)

- ☐ Tuntematon nuori
- ☐ Ystävä/kaveri
- ☐ Saman koulun oppilas
- ☐ Veli tai sisko
- ☐ Entinen tai nykyinen seurustelukumppani
- ☐ Tuttu aikuinen
- ☐ Tuntematon aikuinen
- ☐ Ulkomaalainen tai maahanmuuttaja

- ☐ Rasisti
- ☐ Muu henkilö

Oliko teko kosto jostain aiemmasta teosta, joka kohdistui sinuun tai läheiseesi?

- ☐ Ei
- ☐ Kyllä, se oli kosto itseeni kohdistuneesta teosta
- ☐ Kyllä, se oli kosto ystävääni tai sukulaiseeni kohdistuneesta teosta

Oliko tekosi syynä jokin hakkaamasi henkilön seuraavista ominaisuuksista?

- ☐ Hänen kielensä
- ☐ Hänen ihonvärinsä
- ☐ Hänen uskontonsa
- ☐ Hänen kansallinen taustansa
- ☐ Hänen yhteiskunnallinen mielipiteensä
- ☐ Hänen sukupuolensa
- ☐ Hänen seksuaalinen suuntautumisensa
- ☐ Muu ominaisuus
- ☐ Ei ollut

Jos vastasit että teon syynä oli jokin muu henkilön ominaisuus, mikä se oli?:

VÄKIVALLAN KUVAAMINEN

[Kysytään kaikilta, jotka ilmoittaneet osallistuneensa tappeluun, hakanneensa jonkun tai uhanneensa jotakuta väkivallalla vähintään kerran viimeisen 12 kuukauden aikana.]

Vastasit aikaisemmin, että olit osallistunut tappeluun, pahoinpitelyyn tai uhannut toista ihmistä väkivallalla viimeisen 12 kuukauden aikana. Seuraava kysymys koskee näitä tilanteita.

Kuvasitko sinä tai joku toinen jonkin näistä tilanteista puhelimella?

- ☐ Kyllä
- ☐ Ei
- ☐ En tiedä

[Jos vastasi edelliseen kysymykseen ”Kyllä”:]

Levitettiinkö videota muille nuorille sosiaalisessa mediassa (esim. TikTok, YouTube, Snapchat, Instagram, Telegram, Jodel, WhatsApp, Facebook)?

- ☐ Kyllä
- ☐ Ei
- ☐ En tiedä

ASEEN MUKANA PITÄMINEN

[Kysytään kaikilta, jotka ilmoittaneet pitäneensä mukanaan asetta vähintään kerran viimeisen 12 kuukauden aikana.]

Vastasit, että olet kuluneen 12 kuukauden aikana pitänyt mukanasasi asetta tai aseeksi tarkoittamaasi esinettä, kuten esimerkiksi veistä, ketjua tai ampuma-asetta.

Kun ajattelet viimeksi kulunutta 12 kuukautta, kuinka monena päivänä vuodessa olet pitänyt mukanasasi asetta tai aseeksi tarkoittamaasi esinettä?

(Arvioi, jos et tiedä tarkkaan. Muista, että kysymyksellä ei tarkoitettu metsästykseen tai ampuma-, jousiammunta- tai vastaavaan harrastustoimintaan liittyvää aseiden käyttöä tai siirtämistä.)

Muistele nyt sitä kertaa, kun viimeksi pidit jotain asetta mukana.

Mistä aseesta tai aseeksi tarkoittamastasi välineestä oli silloin kysymys?

- ☐ Ilmakivääri tai muu ilmanpaineella toimiva ase
- ☐ Ampuma-ase (tuliase)
- ☐ Puukko, linkkuveitsi tai muu teräase
- ☐ Tylppä esine (esim. keppi, vasara)
- ☐ Muu aseeksi tarkoittamasi esine, mikä: _____

Miksi pidit silloin asetta tai aseeksi tarkoittamaasi välinettä mukanasasi? (Voit valita useita kohtia.)

- ☐ Itsepuolustuksen vuoksi
- ☐ Jotta voin käyttää sitä jotakin henkilöä tai ryhmää vastaan
- ☐ Koska kuuluin ryhmään, jolla oli tapana kantaa asetta
- ☐ Muusta syystä

Missä paikoissa pidit silloin asetta mukanasasi? (Voit valita useita kohtia.)

- ☐ Koulussa tai koulun pihalla kouluaikana
- ☐ Nuorisotiloissa tai muussa paikassa, joka on tarkoitettu nuorille koulun jälkeen
- ☐ Julkisen liikenteen liikennevälineessä tai asemalla/pysäkillä
- ☐ Kauppa- tai ostoskeskuksessa
- ☐ Urheiluun tarkoitettussa paikassa
- ☐ Muulla julkisella paikalla, kuten esimerkiksi kadulla tai puistossa
- ☐ Kotonasi
- ☐ Jonkun muun kodissa
- ☐ Muussa paikassa

Toitko silloin kyseisen aseiden koulun koulupäivän aikana?

- ☐ En
- ☐ Kyllä

Piditkö silloin jotakin ihmisryhmää uhkana itsellesi?

- ☐ En

☐ Kyllä, mikä ryhmä oli kyseessä? _____

VÄKIVALLAN UHRIKSI JOUTUMINEN

[Kysytään kaikilta, jotka ilmoittaneet joutuneensa fyysisen väkivallan uhriksi vähintään kerran elämänsä aikana.]

Vastasit, että joku on joskus elämäsi aikana käynyt fyysisesti kimppuusi, kuten lyönyt, potkinut tai käyttänyt jotain asetta sinua kohtaan.

Ilmoititko sinä tai ilmoittiko joku muu poliisille tällaisesta sinuun kohdistuneesta väkivallasta kuluneen 12 kuukauden aikana?

- ☐ Ei
- ☐ Kyllä
- ☐ En tiedä

Muistele kertaa, kun sinulle viimeksi tapahtui näin. Huomioi koko elämäsi aikana tapahtuneet tapaukset.

Missä tämä tapahtui?

- ☐ Koulussa tai koulun pihalla
- ☐ Kaupungilla tai kunnan keskustassa
- ☐ Yksityisasunnossa (kotonasi, jonkun muun kotona)
- ☐ Muualla

Kuinka monta henkilöä osallistui tekoon käyttäen väkivaltaa sinua kohtaan?

- ☐ Yksi
- ☐ Useampi kuin yksi

Useampi kuin yksi, kuinka moni?: _____

Oliko tilanteessa myös henkilö tai henkilöitä, jotka seurasivat tilannetta sivusta?

- ☐ Kyllä
- ☐ Ei

Mikä oli tekijän tai tekijöiden sukupuoli?

- ☐ Vain poikia/miehiä
- ☐ Vain tyttöjä/naisia
- ☐ Kaikkia sukupuolia

Minkä ikäinen tekijä oli (arvioi, jos et tiedä tarkkaan)? Jos tilanteessa tekijöitä oli monta, ajattele päätekijää: _____

Mikä oli tekijän tai tekijöiden kansallinen tausta?

- ☐ En tiedä
- ☐ Vain suomalaistaustaisia
- ☐ Vain ulkomaalaistaustaisia
- ☐ Molempia

Olitko alkoholin vaikutuksen alainen, kun tämä tapahtui sinulle?

- ☐ En
- ☐ Olin hieman
- ☐ Olin selvästi humalassa

Oliko päätekijä alkoholin vaikutuksen alainen tapahtumahetkellä?

- ☐ Ei
- ☐ Luultavasti
- ☐ Varmasti

Saitko tapahtumassa fyysisiä vammoja (vähintäänkin mustelman, haavan tai ruhjeen) ja tarvitsiko niihin hoitoa?

- ☐ En saanut vammoja
- ☐ Sain vammoja, mutta en tarvinnut niihin hoitoa
- ☐ Sain vammoja, ja sain niihin hoitoa terveydenhoitajalta, lääkäriltä, hammaslääkäriltä tai sairaalassa

VÄKIVALLAN UHRIKSI JOUTUMISEN KUVAAMINEN

[Kysytään kaikilta, jotka ilmoittaneet joutuneensa fyysisen väkivallan, varkauden tai viharikoksen uhriksi vähintään kerran viimeisen 12 kuukauden aikana.]

Vastasit aikaisemmin, että sinua kohtaan oli käytetty väkivaltaa tai sinua oli uhattu väkivallalla viimeisen 12 kuukauden aikana. Seuraava kysymys koskee näitä tilanteita.

Kuvasiko tekijä tai joku toinen jonkin näistä tilanteista puhelimella?

- ☐ Kyllä
- ☐ Ei
- ☐ En tiedä

[Jos vastasi edelliseen kysymykseen ”Kyllä”:]

Levitettiinkö videota muille nuorille sosiaalisessa mediassa (esim. TikTok, YouTube, Snapchat, Instagram, Telegram, Jodel, WhatsApp, Facebook)?

- ☐ Kyllä
- ☐ Ei
- ☐ En tiedä

KIITOS OSALLISTUMISESTASI!

Jos jokin asia jäi vaivaamaan Sinua, toivomme, että puhut asiasta esimerkiksi koulusi terveydenhoitajan tai muun aikuisen kanssa.

Lisätietoa ja apua saat myös seuraavilta tahoilta:

► Mannerheimin lastensuojeluliitto, Lasten ja nuorten puhelin: 116 111 (maksuton)
Myös Lasten ja nuorten chat osoitteessa www.nuortennetti.fi

► Rikosuhripäivystys, Auttava puhelin: 116 006 (maksuton)
Myös RIKU-chat osoitteessa www.riku.fi

► Väestöliitto, Poikien puhelin: 0800 948 84 (maksuton)
Myös Poikien puhelimen chat osoitteessa www.poikienpuhelin.fi